

సుజాతపక్ష్మా మభిరక్తకంఠీమ్
 వనే ప్రన్యత్తా మివ నీలకంఠీమ్ || 25

అవ్యక్త రేఖా మివ చంద్రరేఖాం
 పాంసుప్రథిగ్ధా మివ హేమరేఖామ్ |
 క్షతప్రయాథా మివ బాణరేఖాం
 వాయుప్రభిన్నా మివ మేఘరేఖామ్ || 26

సీతా మపశ్యన్ మనుజేశ్వరస్య
 రామస్య పత్నీం వదతాం వరస్య |
 బభూవ దుఃఖాభిహత శ్చిరస్య
 ప్లవంగమో మంద ఇవాచిరస్య || 27

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే, ఆదికావ్యే, వాల్మీకీయే, చతుర్వింశత్యహస్రికాయాం,
 సంహితాయామ్, శ్రీమత్సుందరకాండే పంచమ స్కంధః

ఆపదా మపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదామ్ |
 లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమా మ్యహమ్ ||
 ధర్మాత్మా సత్యసంధశ్చ రామో దాశరథి ర్యది |
 పౌరుషే చాప్రతిద్వంద్వ శ్శురైనం జహి రావణీమ్ ||

అథ షష్ఠ స్కంధః

స నికామం విమానేషు విషణ్ణః కామరూపధృక్ |
 విచచార పున ర్లంకాం లాఘవేన సమన్వితః || 1

ఆససాదాథ లక్ష్మీవాన్ రాక్షసేంద్రనివేశనమ్ |
 ప్రాకారే ణార్కవర్ణేన భాస్వరే ణాభిసంవృతమ్ || 2

రక్షితం రాక్షసై ర్లోరై స్సింహై రివ మహద్వనమ్ |
 సమీక్షమాణో భవనం చకాశే కపికుంజరః || 3

రూప్యకోప హితై శ్చితై స్తోరణై ర్ఘోమభూషితైః |
 విచిత్రాభిశ్చ కక్రూభి ర్ద్వారైశ్చ రుచిరై ర్వృతమ్ || 4

గజాస్థితై ర్మహామాత్రై శ్శూరైశ్చ విగతశ్రమైః |
 ఉపస్థిత మసంహార్యై ర్ఘోమై స్స్వందనయాయిభిః || 5

సింహావ్యాఘ్రు తనుత్రాణై ర్దాంత కాంచనరాజతైః |
 ఘోషవద్భి ర్విచిత్రైశ్చ సదా విచరితం రథైః || 6

బహురత్న సమాకీర్ణం పరాధ్యాయనభాజనమ్ |
 మహారథ సమావాసం మహారథ మహాస్వనమ్ || 7

రావణాది గృహాణాం పరిశీలనమ్

దృశ్యై శ్చ పరమోదారై స్తైస్తైశ్చ మృగపక్షిభిః |
 వివిధై ర్బహుసాహస్రైః పరిపూర్ణం సమంతతః || 8

వినీతై రంతపాలైశ్చ రక్షోభిశ్చ సురక్షితమ్ |
 ముఖ్యాభిశ్చ వరస్త్రీభిః పరిపూర్ణం సమంతతః || 9

ముదితప్రమదారత్నం రాక్షసేంద్రనివేశనమ్ |
 వరాభరణసంహారై స్సముద్రస్వన నిస్స్వనమ్ || 10

తద్రాజగుణ సంపన్నం ముఖ్యై శ్చాగరుచందనైః |
 మహాజనై స్సమాకీర్ణం సింహౌరివ మహద్వనమ్ || 11

భేరీమృదంగాభిరుతం శంఖఘోషనినాదితమ్ |
 నిత్యార్చితం పర్వహుతం పూజితం రాక్షసై స్సదా || 12

సముద్రమివ గంభీరం సముద్రమివ నిస్స్వనమ్ |
 మహాత్మనో మహా ద్వేష్మ మహారత్నపరిచ్ఛదమ్ || 13

- మహారత్నసమాకీర్ణం దదర్శ స మహాకపిః |
 విరాజమానం వపుషా గజాశ్వరథ సంకులమ్ || 14
- లంకాభరణ మిత్యేవ సోఽ మన్యత మహాకపిః |
 చచార హనుమాంస్తత్ర రావణస్య సమీపతః || 15
- గృహోద్గృహం రాక్షసానా ముద్యానాని చ వానరః |
 వీక్షమాణో హ్యసంత్రస్తః ప్రాసాదాంశ్చ చచార సః || 16
- అవప్తుత్య మహావేగః ప్రహస్తస్య నివేశనమ్ |
 తతోన్యత్ పుప్లువే వేశ్మ మహాపార్శ్వస్య వీర్యవాన్ || 17
- అథ మేఘుప్రతీకాశం కుంభకర్ణ నివేశనమ్ |
 విభీషణస్య చ తదా పుప్లువే స మహాకపిః || 18
- మహోదరస్య చ గృహం విరూపాక్షస్య చైవ హి |
 విద్యుజ్జిహ్వస్య భవనం విద్యున్నాలే స్తధైవ చ || 19
- వజ్రదంష్ట్రస్య చ తథా పుప్లువే స మహాకపిః |
 శుకస్య చ మహాతేజా స్సారణస్య చ ధీమతః || 20
- తథా చేంద్రజితో వేశ్మ జగామ హరియూథపః |
 జంబుమాలే స్సుమాలేశ్చ జగామ హరిసత్తమః || 21
- రశ్మికేతోశ్చ భవనం సూర్యశత్రో స్తధైవ చ |
 వజ్రకాయస్య చ తథా పుప్లువే స మహాకపిః || 22
- ధూమ్రాక్షస్య చ సంపాతే ర్భవనం మారుతాత్మజః |
 విద్యుద్రూపస్య భీమస్య ఘనస్య విఘనస్య చ || 23

- శుకనాసస్య వక్రస్య శతస్య వికటస్య చ |
 బ్రహ్మకర్ణస్య దంష్ట్రస్య రోమశస్య చ రక్షసః || 24
- యుద్ధోన్మత్తస్య మత్తస్య ధ్వజగ్రీవస్య నాదినః |
 విద్యుజ్జిహ్వోంద్రజిహ్వోనాం తథా హస్తీముఖస్య చ || 25
- కరాళస్య పిశాచస్య శోణితాక్షస్య చైవ హి |
 క్రమమాణః క్రమేణైవ హనుమాన్ మారుతాత్మజః || 26
- తేషు తేషు మహార్షేషు భవనేషు మహాయశాః |
 తేషా మృద్ధిమతా మృద్ధిం దదర్శ స మహాకపిః || 27
- సర్వేషాం సమతిక్రమ్య భవనాని సమంతతః |
 ఆససా దాథ లక్ష్మీవాన్ రాక్షసేంద్ర నివేశనమ్ || 28
- రావణ స్యోపశాయినో దదర్శ హరిసత్తమః |
 విచరన్ హరిశార్దూలో రాక్షసీ ర్వికృతేక్షణాః || 29
- శూలముద్గర హస్తాశ్చ శక్తి తోమరధారిణీః |
 దదర్శ వివిధాన్ గుల్మాంస్తస్య రక్షఃపతే ర్గృహే || 30
- రాక్షసాంశ్చ మహాకాయాన్ నానాప్రహరణోద్యతాన్ |
 రక్తాన్ శ్వేతాన్ సితాంశ్చైవ హరీంశ్చాపి మహాజవాన్ || 31
- కులీనా న్రూపసంపన్నాన్ గజాన్ పరగజారుజాన్ |
 నిష్ఠితాన్ గజశిక్షాయా మైరావతసమా న్యుద్ధి || 32
- నిహంత్యాన్ పరశైన్యానాం గృహే తస్మిన్ దదర్శ సః |
 క్షరతశ్చ యథా మేఘాన్ స్రవతశ్చ యథా గిరీన్ || 33

మేఘుస్తనిత నిర్ఘోషాన్ దుర్ధర్షాన్ సమరే పరైః |
 సహస్రం వాహినీ స్తత్ర జాంబూనద పరిష్కృతాః || 34

హేమజాలా పరిచ్ఛన్నా స్తరుణాదిత్య సన్నిభాః |
 దదర్శ రాక్షసేంద్రస్య రావణస్య నివేశనే || 35

మహాగృహదర్శనమ్

శిబికా వివిధాకారాన్ స కపి ర్మారుతాత్మజః |
 లతాగృహాణి చిత్రాణి చిత్రశాలాగృహాణి చ || 36

క్రీడాగృహాణి చాన్యాని దారుపర్వతకానపి |
 కామస్య గృహకం రమ్యం దివాగృహక మేవ చ || 37

దదర్శ రాక్షసేంద్రస్య రావణస్య నివేశనే |
 స మందరగిరిప్రఖ్యం మయూరస్థానసంకులమ్ || 38

ధ్వజయష్టిభి రాకీర్ణం దదర్శ భవనోత్తమ్ |
 అనేకరత్నసంకీర్ణం నిధిజాలం సమంతతః || 39

ధీరనిష్ఠిత కర్మాంతం గృహం భూతపతే రివ |
 అర్చిర్చి శ్చాపి రత్నానాం తేజసా రావణస్య చ || 40

విరరాజాథ త ద్వేశ్మ రశ్మిమానివ రశ్మిభిః |
 జాంబూనద మయాన్వేష శయనా న్యాసనాని చ || 41

భాజనాని చ ముఖ్యాని దదర్శ హరియూథపః |
 మధ్వాసవ కృతక్లేదం మణిభాజన సంకులమ్ || 42

మనోరమ మసంబాధం కుబేరభవనం యథా |
 నూపురాణాం చ ఘోషేణ కాంచీనాం నినదేన చ || 43

మృదంగతలఘోషైశ్చ ఘోషవద్భి ర్విదాదితమ్ |
ప్రాసాదసంఘాతయుతం స్త్రీరత్నశతసంకులమ్ || 44

సువ్యాధకక్యం హనుమాన్ ప్రవివేశ మహాగృహమ్ || 45

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే వాల్మీకియే చతుర్వింశత్యహస్రికాయాం
సంహితాయామ్ శ్రీమత్సుందరకాండే షష్టస్కర్గః

ఆపదా మపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదామ్ |
లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమా మ్యహమ్ ||

ధర్మాత్మా సత్యసంధశ్చ రామో దాశరథి ర్యది |
పౌరుషే చాప్రతిద్వంద్వ శ్చరైనం జహి రాపణిమ్ ||

అథ సప్తమ స్కర్గః

స వేశ్మజాలం బలవాన్ దదర్శ
వ్యాసక్త వైడూర్యసువర్ణజాలమ్ |
యథా మహాత్ ప్రాప్యషి మేఘజాలం
విద్యుత్ పినద్ధం సవిహంగజాలమ్ || 1

పుష్పక విమాన పరిశీలనమ్

నివేశనానాం వివిధాశ్చ శాలాః
ప్రధానశంఖాయుధచాపశాలాః |
మనోహరా శ్చాపి పున ర్విశాలాః
దదర్శ వేశ్మాద్రిషు చంద్రశాలాః || 2

గృహాణి నానావసురాజితాని
దేవాసురై శ్చాపి సుపూజితాని |
సర్వైశ్చ దోషైః పరివర్జితాని
కపి ర్దదర్శ స్వబలార్జితాని || 3